

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. november 2012
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Filip Dan Skovgaard
Sagsnr.: 2012-0030-1057
Dok.: 566263

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 74 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. oktober 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Torsten Schack Pedersen (V).

Morten Bødskov

/

Cristina A. Gulisano

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 74 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan en domstol afvise at yde rådgivning i forbindelse med småsagsprocessen ved sager under 50.000 kr. med henvisning til, at eventuel rådgivning til borgeren kan skabe et habilitetsproblem, hvis den samme dommer skal afsige dom i den pågældende sag?”

Svar:

1. Retsplejeloven indeholder i kap. 39 en række bestemmelser om behandlingen af sager om mindre krav (småsagsprocessen). De nærmere bestemmelser om forberedelsen af retssager, herunder om retternes vejledningspligt i sager, der behandles efter småsagsprocessen, findes i retsplejelovens § 406. I medfør af § 406, stk. 1, sker forberedelsen af disse sager efter de samme regler, som gælder for andre civile sager i 1. instans (jf. herved lovens kap. 33) – dog med de ændringer der følger af § 406, stk. 2-6. Det fremgår af § 406, stk. 2, at retten bl.a. forbereder sagen, herunder afklarer parternes påstande, anbringender og beviser.

Retsplejelovens bestemmelser om småsagsprocessen, herunder § 406, blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Politi- og domstolsreform). Det fremgår af pkt. 8.2.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget (L 168), at retten under forberedelsen skal yde en intensiv vejledning og bistand til parterne, således at også parter, der ikke har juridiske kundskaber, og som ikke bistås af advokat, kan få gennemført berettigede krav.

Justitsministeriet kan i den forbindelse nævne, at Østre Landsret i en dom af 15. februar 2012, som er refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 2012, s. 1960, ophævede den byretsdom, der var anket til landsretten, og hjemviste sagen til fornyet behandling ved byretten bl.a. med den begrundelse, at byretten ikke sås at have vejledt sagens parter tilstrækkeligt.

2. Reglerne om dommers inhabilitet findes i retsplejelovens §§ 60 og 61. I § 60 er opregnet en række konkrete tilfælde, hvor en dommer er inhabil. At en dommer, retsassessor eller dommerfuldmægtig efter reglerne om småsagsprocessen medvirker til en sags forberedelse, er ikke nævnt i § 60. Det følger imidlertid af § 61, at ingen må handle som dommer i en sag, når der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at rejse tvivl om dommerens fuldstændige upartiskhed.

Det må på den baggrund antages, at en intensiv vejledning som forudsat i forarbejderne til § 406 efter omstændighederne vil kunne medføre, at vedkommende dommer, retsassessor eller dommerfuldmægtig må anses for inhabil i medfør af den generelle inhabilitetsregel i retsplejelovens § 61.

Der kan i den forbindelse også henvises til pkt. 5.2.4 i de almindelige bemærkninger til ovennævnte lovforslag, hvoraf det – i tilknytning til de foreslåede bestemmelser om sagsforberedelsen i 1. instans (jf. ovenomtalt kap. 33) – fremgår, at der ikke ses noget problem i, at diskussionen på et forberedende møde mellem dommeren og parterne efter omstændighederne kan blive så intensiv, at dommeren bliver inhabil og dermed ikke vil kunne dømmе i sagen. Der henvises i den forbindelse til, at byretterne efter domstolsreformen er samlet i større enheder. Må den dommer, som medvirker ved sagens forberedelse, anses for inhabil, er det på den baggrund forudsat i bemærkningerne, at en anden af rettens dommere kan beklæde retten under hovedforhandlingen.

Tilsvarende synspunkter gør sig efter Justitsministeriets opfattelse gældende i forhold til forberedelsen af retssager efter småsagsprocessen.